

**BANKA POPULLORE
E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT**

PLANI STRATEGJIK 2025-2027

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

PLANI STRATEGJIK 2025-2027

“Bankë qendrore që kontribuon në ndërtimin e ekonomisë stabile, të qëndrueshme dhe të gjelbër”

maj, 2024

Përmbajtja

Fjalimi i guvernatores	4
Vizioni, misioni dhe vlerat	5
Vizioni	5
Misioni	5
Vlerat	5
Kompetencat juridike	6
Stabiliteti i çmimeve	7
Stabiliteti financiar, mbikëqyrja dhe zgjidhja e bankave	7
Menaxhimi i rezervave valutore	7
Sistemet pagesore dhe sigurimi i parave të gatshme	8
Hulumtime ekonomike dhe statistika	8
Menaxhimi dhe bashkëpunim i mirë	8
Analiza e mjedisit	9
Mjedisi i jashtëm	9
Situata e brendshme në Bankën Popullore	10
Fushat strategjike	11
Stabiliteti dhe bankë qendrore moderne	12
Transformimi digjital dhe aftësi të reja	14
Transparenca dhe përfshirja për sukses të vazhdueshëm	16
Ndërgjegjësimi për ekonominë e qëndrueshme të gjelbër dhe ndryshimet klimatike	18
Menaxhimi dhe rezistenca në mjedis të ndryshueshëm.....	20
Procesi i përgatitjes së Planit Strategjik	22
Dispozita kalimtare dhe përfundimtare	23

Fjalimi i guvernatores

Banka Popullore, çdo tre vjet, harton dhe publikon planin e saj strategjik, i cili paraqet udhërrëfyes për aktivitetet tona në afat të mesëm. Ky aktivitet ofron mundësi të paçmuar për të reflektuar mbi arritjet e kaluara duke e drejtuar vëmendjen tonë drejt sfidave dhe mundësive të reja që na presin.

Gjatë përgatitjes së këtij plani, bëmë analizë të plotë të mjedisit të jashtëm, vlerësuam situatën e brendshme në Bankën Popullore dhe nxorëm mësim nga përvojat e kaluara. Ky plan strategjik është baza për realizimin e vizionit dhe misionit tonë. Në qendër të vëmendjes janë risitë dhe angazhimi ynë për t'u bërë institucion modern dhe i shkathët, i aftë për të vazhduar me transformimin dhe digjitalizimin e shpejtë teknologjik.

Në thelb të Planit Strategjik është motoja jonë:

Guvernatorja dhe kryesuesja e
Këshillit të Bankës Popullore të
Republikës së Maqedonisë së Veriut
dr. Anita Angellovska-Bezhoska,

"Bankë Qendrore e cila kontribuon në ndërtimin e ekonomisë të qëndrueshme dhe të gjelbërt".

Nëpërmjet tij realizojmë vizionin tonë, që Banka Popullore të njihet si e pavarur, përgjegjëse, institucion profesional, inovativ dhe transparent, e cila me integritetin dhe besueshmërinë e saj inkurajon dhe ndërton besimin e publikut.

E krijuam planin strategjik duke marrë parasysh mjedisin dinamik, sfidat dhe mundësitë e reja nga tendencat në skenën globale. Krahas kompetencave tradicionale në fushën e zbatimit të politikës monetare, stabiliteti i sistemit bankar, efikasiteti i sistemit të pagesave, menaxhimi i rezervave valutore, kërkimet ekonomike dhe statistikën dhe administrimi i parasë, theks të veçantë kemi vënë në trajtimin e tendencave që po zhvillohen dhe që do t'i formësojnë këto funksione ligjore në vitet e ardhshme. Prandaj, kemi identifikuar në mënyrë proaktive fushat strategjike që kërkojnë vëmendje të shtuar dhe burime investimesh. E gjithë kjo për të kontribuar në rritjen e qëndrueshme dhe gjithëpërfshirëse të ekonomisë maqedonase, duke mbështetur tranzicionin e saj të gjelbër dhe digjital. Jemi të përkushtuar për të avancuar funksionet tona të bankës qendrore, kultivimin dhe zhvillimin e aftësive të reja, promovimin e transparencës dhe bashkëpunimit, forcimi i proceseve të brendshme dhe rezistencën tonë ndaj sfidave dhe kërcënimeve globale, duke përfshirë ndryshimet klimatike.

Zhvillimi i Planit Strategjik është proces bashkëpunues, krijues dhe gjithëpërfshirës, i cili përcakton fushat strategjike përmes të cilave do të përmbushen vizioni, misioni dhe vlerat tona, dhe në këtë mënyrë sigurojmë përmbushjen e suksesshme të mandatit dhe kompetencave tona. Duke vepruar kështu, i përmbahemi fuqishëm përkushtimit tonë ndaj cilësisë, integritetit, besnikërisë, transparencës, udhëheqjes, inovacionit, fleksibilitetit, profesionalizmit dhe nxitjes së ndjenjës së fortë të shpirtit të ekipit.

Në bazë të nenit 47, paragrafit (1), pikës 9) të Ligjit të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 158/10, 123/12, 43/14, 153/15, 6/16 dhe 83/18 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr.110/21) dhe nenit 12 dhe (16) të Rregullores për planifikimin strategjik dhe operativ, Rr. nr. 02-15/I-1/2016 nga 28 janari 2016, Rr. nr. 02-15/VI1/2020 nga 28 prilli 2020, Rr. nr. 02-15/IX-3/2021 nga 30 qershori 2021 dhe nr. 02-23366/5 nga 30 qershori 2023, Këshilli i Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut miratoi

Plani Strategjik i Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut për periudhën 2025–2027

Vizioni, misioni dhe vlerat

Plani Strategjik i Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut (në tekstin e mëtejshëm: Banka Popullore) përcaktohet në bazë të **vizionit, misionit dhe vlerave organizative** të Bankës Popullore, në varësi të mjedisit makroekonomik dhe sfidave kryesore. Plani strategjik është bazë për përgatitjen e Programit të Punës, me të cilat përcaktojnë programet vjetore për realizimin e funksioneve ligjore dhe prioritetëve strategjike.

Vizioni

Vizioni i Bankës Popullore është të njihet si institucion i pavarur, i përgjegjshëm, profesional, inovativ dhe transparent, e cila me integritetin dhe besueshmërinë e saj inkurajon dhe ndërton besimin e publikut.

Misioni

Nëpërmjet kompetencave dhe aktiviteteve të saj, Banka Popullore forcon stabilitetin financiar dhe të çmimeve, kontribuon në rritjen ekonomike të brendshme dhe përparimin ekonomik të të gjithë qytetarëve.

Vlerat

Banka Popullore u përmbahet parimeve dhe vlerave bazë në të cilat bazohet operacioni i saj, përkatësisht përkushtimi ndaj cilësisë, integritetit, besnikërisë, transparencës, udhëheqësisë, inovacionit, fleksibilitetit, profesionalizmit dhe nxitjes së ndjenjës së fortë të shpirtit ekipor. Respektimi i këtyre vlerave garanton ruajtjen e standardeve më të larta të

përsosmëri dhe llogaridhënie në të gjitha aspektet e punës sonë, duke përmbushur kështu misionin tonë për t'i shërbyer publikut me zell dhe përkushtim.

Kompetencat juridike¹

Banka Popullore e Republikës së Maqedonisë së Veriut është banka qendrore dhe rrjedhimisht e vetmja bankë emetuese në Republikën e Maqedonisë së Veriut. Qëllimi i saj kryesor është ruajtja e stabilitetit të çmimeve. Qëllim tjetër i Bankës Popullore, i cili është në varësi të objektivit kryesor, është të kontribuojë në ruajtjen e sistemit financiar të qëndrueshëm, konkurrues dhe të orientuar nga tregu dhe fleksibël ndaj ndryshimeve të shpejta mjedisore, e cila funksionon në interes më të mirë të mundshëm për konsumatorët dhe gjithë ekonominë. Banka Popullore e mbështet edhe

politikën ekonomike të përgjithshme pa e rezikuar arritjen e qëllimit primar në pajtim me parimin e ekonomisë tregtare të hapur me konkurrencë të lirë. Në kuadër të veprimtarisë së saj i përkushtohet zbatimit të politikës monetare, stabilitetit të sistemit bankar, funksionimin normal të sistemeve të pagesave, sigurimin e parave të gatshme, menaxhimin e rezervave valutore dhe bashkëpunimin me institucione të tjera vendase dhe ndërkombëtare. Banka Popullore i realizon përgjegjësitë e veta në pajtim me Ligjin e Bankës Popullore, rregulloret tjera ligjore, si dhe standardet përkatëse vendore dhe ndërkombëtare.

¹ Në pajtueshmëri me Ligjin e Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut, përveç kompetencave të përcaktuara ligjore, Banka Popullore kryen edhe funksione dhe detyra të tjera ligjore.

Stabiliteti i çmimeve

Roli i Bankës Popullore në sigurimin e stabilitetit të çmimeve është me rëndësi të madhe për krijimin e mjedisit makroekonomik sa më të favorshëm për zhvillim të qëndrueshëm ekonomik afatgjatë. Me zbatimin e politikës monetare që synon kontrollin e inflacionit, dhe me ruajtjen e stabilitetit të kursit të

Stabiliteti financiar, mbikëqyrja dhe ndërhyrja e jashtëzakonshme

denarit në raport me euron, Banka Popullore përpaket të ruajë stabilitetin e çmimeve me kalimin e kohës. Nëpërmjet instrumenteve të ndryshme, si rregullimi i normës bazë të interesit dhe i rezervës së detyrueshme, Banka Popullore synon të ndikojë në nivelin e çmimeve. Stabiliteti i çmimeve inkurajon besimin mes qytetarëve dhe sektorit të biznesit, pasi mundëson stabilitet ekonomik, planifikim më të mirë afatgjatë dhe vendime për investime.

Sigurimi i stabilitetit financiar, mbikëqyrjes dhe ndërhyrjes së jashtëzakonshme janë parakushte për ruajtjen e integritetit dhe stabilitetit të sistemit financiar. Banka Popullore ka rol kryesor në

mbikëqyrjen dhe rregullimin e sistemit bankar me qëllim të parandalimit të rreziqeve sistematike që mund të kërcënojnë stabilitetin e të gjithë ekonomisë. Banka Popullore i mbikëqyr bankat dhe institucionet e tjera financiare për të siguruar pajtueshmërinë me rregulloret e kujdesit dhe standardet e menaxhimit të rrezikut. Gjithashtu, Banka Popullore realizon testime dhe vlerësime të stresit për të përcaktuar dobësitë në sistemin financiar dhe për të marrë masa në kohë për të parandaluar ose zbutur krizat e mundshme. Përmes mbikëqyrjes efektive dhe rregullimit të kujdesshëm, Banka Popullore synon të ruajë besimin në stabilitetin e sistemit financiar, të avokojë për transparencë dhe llogaridhënie dhe të kontribuojë në zhvillimin e qëndrueshëm ekonomik.

Menaxhim me rezervat valutore

Rezervat valutore luajnë rol kryesor në zbatimin e strategjisë monetare të zgjedhur për ruajtjen e qëndrueshme të kursit të denarit në raport me euron. Në të njëjtën kohë, sigurojnë kryerjen në kohë dhe të rregullt të obligimeve financiare të Republikës së Maqedonisë së Veriut jashtë vendit. Rezervat valutore kryesisht përbëhen dhe investohen në letra me vlerë të qeverisë me cilësi të lartë, si dhe në instrumentet e tregut të parasë të emetuara nga bankat e huaja komerciale me vlerësim të lartë kreditor me të cilat Banka Popullore ka bashkëpunim afarist. Gjithashtu, në pajtueshmëri me zbatimin e strategjisë monetare të shënjestrit të kursit nominal të këmbimit, euro ka pjesëmarrjen më të madhe në strukturën valutore të rezervave valutore. Banka Popullore i menaxhon rezervat devizore me kujdes të jashtëzakonshëm dhe me përshtatje të vendimeve për investime me zhvillimet në ndryshim të tregut valutor vendor dhe tregjeve financiare ndërkombëtare, duke u udhëhequr nga parimet e sigurisë, likuiditetit dhe profitabilitetit.

Banka Popullore ka rol thelbësor në zhvillimin dhe mbikëqyrjen e sistemeve të pagesave dhe sigurimin e parave të gatshme për të mundësuar funksionimin normal të ekonomisë. Banka Popullore është përgjegjëse për ruajtjen e integritetit, efikasitetit dhe

Sistemet pagesore dhe sigurimi i parave të gatshme

sigurisë së sistemeve të pagesave. Banka Popullore vendos dhe zbaton rregullore, standarde dhe infrastrukturë për të mbështetur pagesat efikase dhe të sigurta pa para në dorë, me vëmendje të veçantë në rritjen e shkallës së digjizimit të shërbimeve të pagesave. Banka Popullore kontribuon në pajtueshmërinë e plotë të legjislacionit kombëtar me legjislacionin e Bashkimit European në sferën e pagesave dhe zbatimin ekuivalent të tij funksional, i cili është kusht kryesor i bashkuar zonës së pagesave në euro (SEPA). Për më tepër, Banka Popullore e mbikëqyr shpërndarjen dhe menaxhimin e parave të gatshme për të përmbushur kërkesat e bizneseve dhe konsumatorëve duke u mbrojtur nga falsifikimi dhe aktivitetet ilegale. Përmes zhvillimit dhe mbikëqyrjes së sistemeve të pagesave dhe sigurimit të parave të gatshme, Banka Popullore avokon për stabilitet financiar dhe inkurajon besimin në sistemin monetar dhe monedhën vendase.

Hulumtime ekonomike dhe statistika

Puna analitike dhe kërkimore, e bazuar në statistika cilësore dhe në kohë, është baza e vendimmarrjes në fushën e politikës monetare dhe makroprudenciale. Në këtë kuptim, Banka Popullore e ndjek, analizon dhe bën projeksione për një gamë të gjerë të dhënash ekonomike. Përmes këtyre treguesve, Banka Popullore e mbikëqyr dhe vlerëson gjendjen e

përgjithshme të ekonomisë, përcakton trendet e reja dhe rreziqet e mundshme. Hulumtimet ekonomike nga Banka Popullore u ndihmojnë politikëbërësve të kuptojnë nxitësit ekonomikë, të formulojnë politikat e duhura dhe t'i komunikojnë në mënyrë efektive

vendimet e tyre publikut dhe tregjeve financiare. Gjithashtu, Banka Popullore kontribuon në zhvillimin e teknikave për hulumtim dhe modelim ekonomik, avancimin e fushës së analizave makroekonomike dhe përmirësimin e cilësisë së të dhënave statistikore. Me hulumtimet ekonomike dhe statistikat e Bankës Popullore synohet transparenca, llogaridhënia dhe vendimmarrja e bazuar në informacion.

Menaxhimi dhe bashkëpunim i mirë

Avokimi për qeverisje të mirë dhe inkurajimi i bashkëpunimit institucional brenda sistemit financiar siguron stabilitet dhe efikasitet. Banka Popullore i mbikëqyr rreziqet në operacionet e veta dhe ndërhyr kur është e nevojshme. Banka Popullore bashkëpunon me institucionet, organizatat, organet rregullatore dhe palët tjera të interesuara vendore dhe ndërkombëtare për të koordinuar miratimin e rregulloreve dhe zbatimin e praktikave më të mira. Me bashkëpunimin aktiv ndërinstitutional, Banka Popullore kontribuon në stabilitetin e ekonomisë, zbatimin e suksesshëm të politikës monetare dhe ndërtimin e ekonomisë të qëndrueshme. Në të njëjtën kohë, Banka Popullore kontribuon në realizimin e interesave nacionale për anëtarësim në Bashkimin European dhe institucionet europiane.

Analiza e mjedisit

Mjedisi i jashtëm

Që nga themelimi e deri më sot, Banka Popullore ka **rol kryesor në formësimin e trajektores së ekonomisë maqedonase**. Nëpërmjet kuptimit gjithëpërfshirës dhe zbatimit të duhur të politikave monetare dhe financiare, Banka Popullore është katalizator proaktiv që inkurajon rritjen dhe zhvillimin ekonomik. Nëpërmjet përmirësimit të vazhdueshëm të njohurive, aftësive dhe ekspertizës vetjake, së bashku me respektimin e rreptë të standardeve më të fundit dhe më të rrepta ndërkombëtare, Banka Popullore vazhdimisht i përmirëson kapacitetet e saj për t'u përballur me rreziqet dhe kërcënimet aktuale. Banka Popullore përballlet me numër të madh të sfidave të jashtme. Këto sfida janë në të njëjtën kohë mundësi dhe lindin nga burime të ndryshme, duke përfshirë **pasiguritë ekonomike globale, tensionet gjeopolitike, transformimin e shpejtë teknologjik, ndërprerjet e tregut dhe ndryshimet klimatike**. Luhatjet në çmimet e mallrave, tensionet tregtare midis ekonomive të mëdha dhe konfliktet gjeopolitike mund të krijojnë paqëndrueshmëri në tregjet financiare, duke ndërlikuar përpjekjet e Bankës Popullore për të përmbushur në mënyrë efektive qëllimet e saj.

Situata e brendshme në Bankën Popullore

Përveç kësaj, **progresi i shpejtë teknologjik, dhe rrjedhimisht shfaqja e valutave digjitale, si dhe inovacionet teknologjike në fushën e financave, dhe sidomos ato në teknologjinë e pagesave, sjellin shumë mundësi, por krijojnë edhe rreziqe që duhet të mbikëqyren me kujdes.** Gjithashtu, ndryshimet demografike, të tilla si **plakja e popullsisë, luhatjet e fuqisë punëtore dhe** Banka Popullore përballlet me shumë sfida të

brendshme që mund të ndikojnë në funksionimin dhe efikasitetin e saj. Megjithatë, nëpërmjet funksionimit transparent dhe të suksesshëm, i plotësuar nga reagimi adekuat ndaj rreziqeve, Banka Popullore ka kapacitet për t'u përballur plotësisht me sfidat e brendshme të perceptuara. Duke marrë parasysh ndryshimet strukturore në tregun e punës, gjithmonë e më shumë forcohet **sfida e tërheqjes dhe mbajtjes së talentëve të larta,** veçanërisht në fusha të specializuara si hulumtimet ekonomike, statistikat,

tendencat e migracionit, mund të përfaqësojë sfida për politikën monetare dhe qëndrueshmërinë ekonomike afatgjatë. Duke marrë parasysh të gjitha këto mundësi dhe sfida nga mjedisi i jashtëm, Banka Popullore duhet të jetë e përgatitur, e adaptueshme dhe të mendojë një hap para për të ardhmen për të përmbushur me sukses mandatin e saj.

mbikëqyrjet, zgjidhje të problemeve bankare, praktikave ESG për operacione të qëndrueshme (mjedisit jetësor, çështjeve sociale dhe qeverisjeve), teknologjive të informacionit dhe menaxhimit të burimeve njerëzore. Sigurimi i **komunikimit efektiv të brendshëm ndërmjet punonjësve,** por edhe nga jashtë, me palët e interesit është me rëndësi kryesore për Bankën Popullore në mënyrë që të mund të komunikojë aspektet kryesore të vendimeve dhe masave të tij dhe të menaxhojë pritshmëritë nga publiku i gjerë. Në të njëjtën kohë, Banka Popullore duhet të investojë vazhdimisht në përmirësimin e kushteve të punës, **përmirësimin e infrastrukturës së informacionit dhe zhvillimin e aftësive të veta analitike,** për të vazhduar me trendet moderne dhe standardet ndërkombëtare. Ballafaqimi me sfidat e brendshme paraqet **udhëheqje të fortë, rezistencë operacionale dhe përkushtim për përsosmëri operacionale** në kuadër të Bankës Popullore.

FUSHAT STRATEGJIKE

**Bankë qendrore
moderne
dhe stabile**

**Transformimi
digjital dhe
shkathtësi të reja**

**Transparencë
dhe përfshirje
për sukses të vazhdueshëm**

**Ekonomi e gjelbërt e
qëndrueshme
dhe vetëdijësimi për
ndryshimet klimatike**

**Menaxhimi dhe rezistenca
në mjedis të
ndryshueshëm**

Stabiliteti dhe bankë qendrore moderne

Banka Popullore do të vazhdojë të përmirësojë kuadrin për zhvillimin e politikës monetare dhe kapacitetet hulumtuese për të forcuar stabilitetin e çmimeve. Të dhënat statistikore të reja, cilësore, në kohë dhe lehtësisht të qasshme për kushtet dhe tendencat financiare dhe makroekonomike në ekonomi do të jenë bazë për vendimmarrje të bazuar në informacion dhe për zbatimin e politikës monetare. Banka Popullore gjithashtu do të vazhdojë me forcimin e kapaciteteve institucionale për menaxhim të besueshëm të rezervave valutore dhe zbatimin e punës së agjentit fiskal. Në të njëjtën kohë, do të vazhdojë t'i përkushtohet forcimit të stabilitetit dhe rezistencës së sistemit bankar, mbikëqyrjes, ndërhyrjes së bankave dhe mbrojtjes së konsumatorëve. Në kuadër të operacioneve të saj, Banka Popullore inkurajon inovacionin në sistemet pagesore, shërbimeve pagesore dhe menaxhimin e parave të gatshme, duke përdorur përparimin e vazhdueshëm teknologjik për të përmirësuar efikasitetin dhe sigurinë në transaksionet financiare.

Aktivitetet:

- Përmirësimi i infrastrukturës për zhvillimin e politikës monetare dhe zhvillimin e veprimtarisë hulumtuese në fushat që kanë rëndësi kryesore për politikë monetare efektive;
 - Modernizimi i kuadrit operacional të instrumenteve monetare dhe përafrimi i mëtejshëm i tij me praktikën dhe rregulloret më të mira në Eurosistem;
 - Përmirësimi i politikës investuese dhe sigurimi i kthimit optimar të rezervave valutore në pajtim me parimet e sigurisë dhe likuiditetit;
- Mbikëqyrja dhe zbatimi i standardeve dhe klasifikimeve të reja statistikore ndërkombëtare, përmirësimi i prodhimit statistikor përmes prodhimit të grupeve të reja të të dhënave, rritja e shtrirjes, periodicitetit dhe afatit kohor të të dhënave të publikuara;
- Mundësimi i hyrjes së ofruesve të rinj të shërbimeve të pagesave dhe operatorëve të sistemit të pagesave, duke zbatuar standardin ISO 20022 për porositë e pagesave në MIPS dhe sistemet e tjera të pagesave dhe përsheptimi i procesit për anëtarësimin formal të RMV-së në Zonën e Vetme të Pagesave në Euro (SEPA);
- Përmirësimi i furnizimit me para të gatshme dhe standardeve të cilësisë së parasë në qarkullim;
- Stabiliteti financiar dhe elasticiteti i sistemit bankar, mbikëqyrja, administrimi i rrezikut kibernetik, zgjidhja e bankave, mbikëqyrja e ofruesve të shërbimeve të pagesave jobankare dhe mbrojtja e konsumatorëve.

Rezultatet e pritura:

- Perceptimi në kohë i rreziqeve, lëvizjeve dhe ndërlidhja e segmenteve individuale me qëllim të ndryshimeve të duhura në politika. Infrastruktura e përmirësuar analitike dhe modeluese për të harmonizuar më tej me praktikatat më të mira të bankës qendrore;
 - Transmetimi më efikas i sinjaleve monetare dhe zhvillimi i mëtejshëm i tregut primar dhe sekondar të DHV-së dhe integrimi i shtuar i këtij segmenti tregu në kornizat ndërkombëtare;
- Procesi i avancuar i investimit të rezervave valutore duke ndjekur trendin global të bankave qendrore për diversifikimin e rezervave valutore, pa cenuar parimet bazë, ligjërisht të përcaktuara të administrimit të rezervave valutore;
- Sistemi efikas, i thjeshtë dhe i detajuar i marrjes së të dhënave, zbatimi i standardeve dhe klasifikimeve më të fundit statistikore ndërkombëtare të BE-së dhe krijimi i sistemit modern të raportimit dhe menaxhimit të të dhënave;
- Shërbime inovative pagesash që janë në hap me kohën e re dhe moderne, si dhe ekzekutim më i shpejtë dhe më i lirë i pagesave ndërkufitare në euro me vendet e SEPA-s;
- Menaxhimi më efikas i parave të gatshme dhe zbatimi i teknologjive dhe materialeve të avancuara për të fituar para në qarkullim;
- Mbikëqyrja e kujdesshme, sistemi bankar i qëndrueshëm dhe rezistent, kujdesi i shtuar për konsumatorët, mbikëqyrje efektive dhe rritje e numrit të ofruesve të shërbimeve pagesore jo-bankare dhe rezistencës digjitale ndaj kërcënimeve të avancuara;
- Kuadër efikas për ndërhyrjen e bankave në pajtim me standardet dhe përvojat ndërkombëtare.

Transformimi digjtal dhe aftësi të reja

Banka Popullore vazhdon të eci me përkushtim në rrugën drejt transformimit digjital. Nëpërmjet përmirësimit dhe automatizimit të detyrave të shumta, së bashku me zhvillimin e mjeteve inovative softuerike, ai thjeshton proceset dhe rrit efikasitetin e tij operacional. Për më tepër, Banka Popullore i jep përparësi avancimit të njohurive për menaxhimin e të dhënave duke shfrytëzuar fuqinë e teknologjive të fundit dhe duke forcuar aftësitë analitike. Për këtë qëllim, Banka Popullore investon në aftësimin e punonjësve me aftësi të reja, të cilat do të forcojnë potencialin dhe kapitalin e saj njerëzor dhe do të garantojnë gatishmëri për zhvillim dhe sfida të ardhshme në fushën e bankave dhe financave.

Aktivitetet:

- Përmirësimi i vazhdueshëm i procesit të mirëmbajtjes së infrastrukturës së TI-së dhe ngritja e cilësisë së shërbimeve të TI-së përmes zbatimit të sistemeve, mjeteve dhe procedurave më të fundit dhe më të përshtatshme;
- Prezantimi i zgjidhjeve digjitale për përmirësimin e proceseve të punës dhe automatizimin e detyrave të punës;
- Paraqitja e inteligjencës artificiale si mbështetje për operacionet në kuadër të detyrave të përditshme të punës;
- Prezantimi i mjeteve për kontrollin e sigurisë së kodit të softuerit;
- Krijimi i sistemit të integruar, të detajuar dhe efikas për marrjen e të dhënave për qëllime statistikore dhe mbikëqyrëse, ndërtimi i magazinës së vetme të të dhënave statistikore dhe zbatimi i mjeteve moderne dhe efikase në përgatitjen e të dhënave statistikore;
- Avancimi i procesit të menaxhimit të burimeve njerëzore duke futur proces të ri të menaxhimit të stafit të talentuar dhe mbajtjes së punonjësve potencialë;
- Përmirësimi i procesit të punësimit përmes regjistrimit elektronik dhe dorëzimit të dokumenteve të punësimit, në faqen e Bankës Popullore.

Rezultatet e pritura:

- Proceset dhe aktivitetet e TI-së të harmonizuara dhe të modernizuara;
- Rritje të efikasitetit të operacioneve duke automatizuar dhe digjitalizuar shumë procese dhe detyra pune të përsëritura;
- Procese të automatizuara, të digjitalizuara dhe efikase që mundësojnë analizë më të mirë të sasisë së madhe të të dhënave;

- Rritje të mbrojtjes së privatësisë dhe të dhënave nga incidentet (sulme hakerimi, vjedhje të të dhënave dhe forma të tjera të krimit kibernetik), si dhe sigurimin e kodit cilësor për zbulimin në kohë të gabimeve dhe dobësive të mundshme; - Sistem efikas, i thjeshtë dhe i detajuar i dorëzimit të të dhënave në Bankën Popullore, duke harmonizuar statistikën zyrtare me sfidat që dalin nga transformimi digjital;
- Punonjës të kualifikuar dhe të motivuar me aftësi të larta profesionale, zhvillim të drejtuesve dhe menaxherëve dhe sistem të krijuar për menaxhimin e burimeve njerëzore; -Modernizimin e procesit të punësimit përmes regjistrimit elektronik.

Transparencë dhe përfshirje për sukses të vazhdueshëm

Banka Popullore është e përkushtuar që vazhdimisht të përmirësojë transparencën e saj, të inkurajojë bashkëpunimin me publikun dhe të sigurojë shpërndarjen në kohë të informacionit. Vend qendror në këtë fushë është përkushtimi ndaj edukimit financiar, që synon rritjen e edukimit financiar dhe përfshirjes së popullsisë. Gjithashtu, Banka Popullore harmonizon rregulloren e brendshme me legjislacionin e Sistemit European të Bankave Qendrore. Nëpërmjet partneriteteve të shumta me institucione dhe organizata të ndryshme ndërkombëtare dhe vendase, Banka Popullore lehtëson shkëmbimin e njohurive dhe përvojave, duke u përpjekur të përmirësojë vazhdimisht punën e saj. Në këtë fushë strategjike, Banka Popullore është lider në përgjegjësinë sociale përmes përfshirjes aktive dhe mbështetjes së segmenteve të cënueshme të shoqërisë. Duke u kujdesur për mirëqenien e përgjithshme sociale, Banka Popullore forcon rolin e saj si partner i besueshëm i interesave publike.

Aktivitetet:

- Mbikëqyrja dhe zbatimi i standardeve dhe klasifikimeve të reja statistikore ndërkombëtare, në pajtim me kuadrin më të fundit statistikor global;
 - Harmonizimi i mëtejshëm i kuadrit operacional të instrumenteve monetare me praktikën dhe rregulloret më të mira në Eurosistem;
 - Avancimi i rregullores për sigurimin e qëndrueshmërisë digjtale në sektorin financiar dhe përafrimi i rregulloreve vendase me Aktin European të Rezistencës Operacionale Digjtale (angl. Digital Operational Resilience Act – DORA);
- Zbatimi i standardeve më të larta të transparencës dhe qartësi në njoftimin tonë ligjor, promovimi i disponueshmërisë së informacionit në faqen e internetit në pajtim me parimet e parashikuara për transparencë, rritje e pranisë në rrjetet sociale nëpërmjet formave moderne të prezantimit dhe komunikimit dhe mbajtjes së vazhdueshme të komunikimit të drejtpërdrejtë me publikun dhe bashkëpunimit ndërkombëtar dhe nivelin vendor;
- Promovimi i mëtejshëm i transparencës në pajtueshmëri me udhëzimet e misionit për Kodin e Transparencës të Fondit Monetar Ndërkombëtar;
- Zbatimi i edukimit financiar me qëllim forcimin e ndërgjegjësimit të konsumatorëve për të drejtat e tyre;
- Promovimi aktiv i Bibliotekës dhe Arkivit, si dhe i Muzeut dhe i gjithë trashëgimisë numizmatike;
- Aktivitete me përgjegjësi shoqërore që rrisin ndërgjegjësimin për sfidat globale, kontribuon në aktivitetet humanitare dhe rrit njohuritë dhe rëndësinë e zakoneve të shëndetshme.

Rezultatet e pritura:

- Harmonizimi me rregulloren e Bashkimit European në fushat që mbulohen nga kapitujt e ligjit të Bashkimit European (acquis communautaire), në të cilën merr pjesë Banka Popullore;
- Forcimi i kapaciteteve institucionale dhe analitike për të përballuar më me sukses sfidat në fazat e ardhshme të procesit të integrimit europian;
- Bankë qendrore shumë transparente që gëzon besimin e publikut, disponueshmëri më të madhe informacioni për kategori të ndryshme subjektsh (qytetarë, kompani, gazetarë), përforcohet komunikimi dhe shkëmbimi i njohurive dhe përvojave me institucionet dhe organizatat ndërkombëtare dhe vendore që përmirësojnë funksionimin e përgjithshëm dhe besimin në Bankën Popullore;
- Popullatë e arsimuar financiarisht që i njeh të drejtat dhe detyrimet e saj financiare;
- Banka Popullore mbron dhe përfaqëson trashëgiminë numizmatike dhe mbështet mendimin shkencor përmes pasurimit të vazhdueshëm të fondit të saj të bibliotekës;
- Rritja e aktiviteteve humanitare, donatore dhe shoqërore të përgjegjshme të Bankës Popullore.

Ndërgjegjësimi për ekonominë e qëndrueshme të gjelbër dhe ndryshimet klimatike

Duke ndjekur moton për tre vitet e ardhshme, Banka Popullore thekson përkushtimin e saj për ndërtimin e ekonomisë së qëndrueshme dhe të gjelbër dhe rritjen e ndërgjegjësit për ndryshimet klimatike. Si kujdestar i stabilitetit financiar, përcakton rreziqet ekonomike dhe financiare që lidhen me ngrohjen globale. Këtu përfshihen rreziqet fizike nga fatkeqësitë e lidhura me klimën që prekin mjetet dhe infrastrukturën, si dhe rreziqet që lindin nga kalimi në ekonomi neutrale ndaj karbonit dhe ekonomisë rrethore. Banka Popullore është në rrugë të mirë për të forcuar kapacitetet e veta për t'u përballur me sfidat e ndryshimeve klimatike në kuadër të politikës monetare dhe hulumtimit, stabiliteti financiar, praktikat mbikëqyrëse, menaxhimi i rezervave valutore dhe funksionimi i përditshëm i saj. Është me rëndësi të veçantë që Banka Popullore të inkurajojë financat e gjelbra dhe investimet për zhvillim të qëndrueshëm. Në të njëjtën kohë, duke marrë parasysh të lartëpërmendurën, Banka Popullore do të përpiqet të mbajë ekuilibër ndërmjet përkushtimit për qëndrueshmëri mjedisore dhe ruajtjes së stabilitetit financiar, nëse bashkëpunon me institucionet ndërkombëtare dhe vendase për t'u marrë reciprokisht me natyrën globale të ndryshimeve klimatike.

Aktivitetet:

- Hulumtime lidhur me ndryshimet klimatike dhe efektet e tij në ekonomi;
- Krijimi i portofolit të instrumenteve që financojnë projekte të qëndrueshme, në pajtim me praktikat dhe standardet më të mira ndërkombëtare;
- Forcimi i qëndrueshmërisë së sistemit financiar ndaj rreziqeve që lidhen me ndryshimet klimatike dhe vendosja e testimit të stresit për qëndrueshmërinë e sistemit bankar ndaj rreziqeve klimatike;
- Avancimi i praktikave mbikëqyrëse për mbikëqyrjen në vend dhe jashtë saj të rreziqeve që lidhen me ndryshimet klimatike pranë bankave;
- Zhvillimi i studimit mbi qëndrueshmërinë e sektorit të korporatave (përsa i përket rreziqeve klimatike) dhe kapacitetit të tyre për të llogaritur emetimet e karbonit;
- Përshtatja e tendencave ndërkombëtare për zbatimin e masave që do të zvogëlojnë emetimin e efekteve të dëmshme në mjedisin jetësor dhe përdorimin e energjisë nga burimet e rinovueshme;
- Miratimi i Politikës së Qëndrueshmërisë (mjedisi, çështjet sociale dhe qeverisja), përmirësimin e qëndrueshmërisë në operacione, ngritjen e kapaciteteve për mbrojtjen e mjedisit dhe raportimin financiar, në pajtim me kërkesat e standardeve të SNRF-së për dhënien e informacioneve shpjeguese të qëndrueshmërisë.

Rezultatet e pritura:

Rritja e kapacitetit analitik për perceptimin në kohë të rreziqeve të ndryshimeve klimatike dhe ndikimin e tyre në segmente të veçanta të ekonomisë;

- Reduktimi i rreziqeve nga administrimi i rezervave valutore që rrjedhin nga faktorët klimatikë në ndryshim;

- Përmirësimi i qëndrueshmërisë së sistemit bankar ndaj rreziqeve që lidhen me ndryshimet klimatike, rritjen e kapacitetit të tij për të mbështetur

transformimin e gjelbër të ekonomisë dhe përmirësimin e praktikave mbikëqyrëse për përballimin e rreziqeve klimatike; - Përmirësimi i qëndrueshmërisë në operacionet e përditshme, përmbushjen e qëllimeve të zhvillimit të qëndrueshëm, rritja e ndërgjegjësimit për ndikimet e ndryshimeve klimatike, përmbushja e standardeve të SNRF për dhënien e informacioneve shpjeguese të qëndrueshmërisë, reduktimi i konsumit të karburanteve dhe ujit dhe rritja e përdorimit të karburantëve të rinovueshme.

Menaxhimi dhe rezistenca në mjedis të ndryshueshëm

Planifikimi strategjik është baza e funksionimit të Bankës Popullore, duke i orientuar aktivitetet e saj drejt përmbushjes me sukses të mandatit të saj. Pjesa integrale e kësaj fushe strategjike është menaxhimi i saktë i rreziqeve financiare dhe jofinanciare në kohë sfidash të rëndësishme globale dhe mjedis në ndryshim. Duke njohur rëndësinë kritike të mbrojtjes së të dhënave të ndjeshme nga kërcënimet e mundshme, Banka Popullore ka prioritet sigurinë e sistemeve të saj informative. Përveç sa më sipër, Banka Popullore menaxhon me kujdes rreziqet ligjore dhe vazhdimisht përmirëson përputhshmërinë dhe normat etike për të ruajtur standardet më të larta të integritetit dhe llogaridhënies. Nëpërmjet procedurave

gjithëpërfshirëse të auditimit, Banka Popullore siguron efikasitet dhe efektivitet në punën e saj. Në të njëjtën kohë, Banka Popullore mbetet e përkushtuar për sigurinë dhe mirëmbajtjen e vazhdueshme të infrastrukturës së saj në mënyrë që të mbështesë mandatin e bankës.

Aktivitetet:

- Avancimi i procesit të planifikimit strategjik, rishikimi i proceseve të punës, përcaktimi i prioriteteve të detyrave dhe vlerësimi i arritjeve me qëllim të përmirësimit të kapaciteteve dhe efikasitetit;
- Vlerësimi dhe përmirësimi sistematik dhe i përhershëm i efektivitetit të menaxhimit të rrezikut, sistemit të kontroleve të brendshme dhe proceseve të menaxhimit;
- Forcimi i sigurisë së sistemit të informacionit, rezistencës ndaj kërcënimeve kibernetike dhe sigurimi i vazhdimësisë së operacioneve në mjedisin në ndryshim, garantimi i respektimit të rregulloreve për mbrojtjen e të dhënave personale dhe sigurisë së informacionit të klasifikuar, si dhe me rregulloret dhe standardet ligjore përkatëse për sigurinë e sistemeve të informacionit dhe sigurinë kibernetike;
- Promovimi i kuadrit etik dhe forcimi i përputhshmërisë së punonjësve përmes edukimit të vazhdueshëm mbi temat e rregullimit të pajtueshmërisë, veçanërisht në fushën e integritetit, parandalimit të korrupsionit dhe konfliktit të interesit;
- Përmirësimi i masave dhe sistemeve të sigurisë.

Rezultatet e pritura:

Matja sasiore dhe cilësore e suksesit të operacioneve të Bankës Popullore, proces i avancuar për planifikim strategjik me praktika të reja bashkëkohore dhe indikatorë të vendosur të matshëm për arritjet kryesore në lidhje me Planin Strategjik dhe aktivitetet programore të Bankës Popullore;

- Menaxhimi efektiv i rrezikut që kontribuon në rritjen e rezistencës, shkathtësisë dhe efektivitetit në vendimmarrje, rritjen e efikasitetit, parashikimin më të mirë dhe optimizimin e burimeve të disponueshme;
- Niveli i lartë i sigurisë së informacionit dhe rezistenca nga sulmet kibernetike, integrimi i rezistencës kibernetike në proceset bankare dhe ndryshimet e ardhshme, duke përfshirë masat e duhura të sigurisë dhe mbikëqyrjen gjatë zbatimit të Strategjive për krijimin e Qendrës Operative të Sigurisë (ang. SOC – Security Operations Center) dhe për përdorimin e shërbimeve në "re" (angl. Cloud computing);
- Normat moderne dhe të avancuara ligjore dhe etike që kontribuojnë në funksionimin plotësisht të ligjshëm dhe të harmonizuar në funksionimin e Bankës Popullore dhe sjelljen e punonjësve;
- Niveli i lartë i sigurisë në punën e Bankës Popullore përmes përdorimit të teknologjisë moderne.

Procesi i përgatitjes së Planit Strategjik

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2024, Banka Popullore ka punuar në proces të detajuar për përgatitjen e këtij plani strategjik, i cili ofron udhëzime për zhvillim të gjithanshëm në operationet e Bankës Popullore. Procesi i përgatitjes së këtij plani strategjik përfshinte konsultime të gjera me aktorë të ndryshëm, përfshirë njësitë e brendshme organizative. Nëpërmjet përpjekjeve të përbashkëta u mbledhën informacione dhe njohuri të vlefshme për situatën aktuale, të cilat mundësojnë përcaktimin e sfidave dhe mundësive të reja. Procesi përfshinte analizë të mjedisit, duke përfshirë mjedisin e jashtëm dhe analizë të situatës së brendshme në Bankën Popullore. Përveç kësaj, reagimet e palëve të interesuara u inkorporuan në strukturën e përgjithshme të Planit Strategjik, duke siguruar përfshirjen, rëndësinë dhe pronësinë e Planit Strategjik. Duke inkurajuar qasje transparente dhe konsultative, Banka Popullore ka zhvilluar me sukses Plan Strategjik që i prek nevojat dinamike të sektorit financiar, duke avancuar njëkohësisht qëllimet dhe objektivat e tij thelbësore. Planit strategjik gjatë tre viteve të ardhshme do të jetë bazë për përgatitjen e programeve individuale vjetore të punës, ku do të përfshihen të gjitha aktivitetet e rregullta dhe zhvillimore të Bankës Popullore.

Dispozita kalimtare dhe përfundimtare

1. Ky plan hyn në fuqi në ditën e miratimit, dhe do të zbatohet nga 1 janari 2025.
2. Me fillimin e zbatimit të këtij plani, Pllani Strategjik i Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut për periudhën 2022–2024, PS. nr. 02-15/VIII1/2021 i datës 4 qershor 2021, pushon së vlefshmi.

Nr. 02-20029/ 2
28 maj, Shkup

Guvernatorja dhe kryesuesja
e Këshillit të Bankës Popullore të Republikës së
Maqedonisë së Veriut

dr. Anita Angellovska-Bezhoska